

Agenda

Katholieke Jongeren dag: VUUR

6 november, Maaspoort, Den Bosch. Van 09.30 tot 17.00 uur.

De jaarlijkse katholieke jongerendag voor 2000 jongeren of meer wordt in november gehouden. Het wordt dit jaar een feestje! Check de website voor meer informatie. Kosten: € 10,- (korting bij voorinschrijving)

De KJD is ook voor tieners vanaf 12 jaar.

Info: www.jongkatholiek.nl/kjd

Diaconaction: Jongeren, betrokken aanwezig in de wijk!

18 -20 november

Tijdens DiaconAction komen jongerengroepen in het hele land in **actie** voor mensen in hun **eigen omgeving**. Op de site is een model eucharistieviering te downloaden, alsmede mogelijke activiteiten die je met jou groep kunt doen.

Info: www.jongkatholiek.nl/diaconaction

Taizé: Europese Ontmoeting in Berlijn

28 dec – 1 januari 2009, Berlijn (Duitsland)

Na de succesvolle Europese Ontmoeting in Rotterdam met 35.000 jonge deelnemers, is nu Berlijn het decor voor de pelgrimage van vertrouwen. Slapen in gastgezinnen, tijd voor gebed, stilte en bezinning, ontmoeting met jongeren vanuit heel Europa, cultuur.

Kosten: + € 80,- (of € 120,- boven 35 jaar).

Info: www.taize.fr/nl

Diocesane Caritas Instelling

Heb je als jongerengroep wel eens tekort aan geld? De DCI kan je helpen!! Wat doet de DCI: Voor de financiële ondersteuning van diaconale projecten heeft de DCI jaarlijks de beschikking over een fonds. Wat moet je doen om voor sponsoring in aanmerking te komen?

1. Een korte beschrijving van de organisatie en de relatie met de parochie
2. Een duidelijke beschrijving van het project of de activiteit. Omschrijf je beginsituatie, je doel of resultaat en geef een plan van aanpak
3. Beschrijf de tijdsduur en geef een begroting mee, waarbij je ook andere bronnen van geld betreft.
4. Een rekeningnummer om het geld aan over te maken

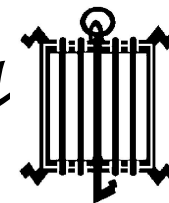
Stuur je aanvraag in naar: Diocesane Caritas Instelling P/a Koningin Emmaplein 3, 3016 AA Rotterdam T: 010 - 281 51 71

E: dc@bisdomrotterdam.nl

Rond Zending is een uitgave van het Bisdom Rotterdam onder verantwoordelijkheid van het jongerenpastoraat en verschijnt maandelijks. Abonnementen: pastoraledienstverlening@bisdomrotterdam.nl

Redactie: D. v.d. Akker, T. Kuipers, G.Schürmann, M. Zahn

RondZending

Brief aan jongeren Bisdom Rotterdam

Oktober 2011 6de jaargang nr. 7

De dood, Sjë'ool of Hemel?

In mijn column van oktober wil ik het graag hebben over het einde van alles: de dood. Het is een onderwerp waar we liever niet over spreken en we vermijden het onderwerp zelfs. De dood is voor veel mensen iets wat geen realiteit is, de dood is het onbekende, dat voor het gevoel van de meeste mensen altijd ver in de toekomst ligt. "Waarom zou ik me druk maken over iets wat onvermijdelijk is en waarover we niets met zekerheid kunnen zeggen?" Maar toch, met de dood worden we in ons leven meerdere keren geconfronteerd. Wellicht voor het eerst met

...de dood is het onbekenden...

het overlijden van grootouders of misschien wel overgrootouders, maar daarna je eigen ouders en dan je broers en zussen enz. Bij een overlijden en confrontatie met de dood komen er allerlei emoties boven. Gevoel van verlies, ver-

driet, misschien machteloosheid en vele andere emoties. Het zijn altijd enorm ingrijpende gebeurtenissen en het stemt tot nadenken over de dood en vooral de eigen dood.

Dit nadenken over de dood is al zo oud als de mens zelf. Het is ook een thema dat zo nu en dan voorkomt in de Bijbel. Wij katholieken geloven dat we naar de hemel gaan en we hebben een hele uitgebreide eschatologie (leer over het einde) ontwikkeld. Toch was het voor de Oudtestamentische Bijbelse mens helemaal niet zo vanzelfsprekend om te spreken over een hemel, integendeel, men geloofde niet in zoiets als een hemel of hel. Het concept van 'naar de hemel gaan' komt nergens voor in het Oude Testament en het is misschien zelfs in tegenspraak met wat we er wel lezen. De Bijbelse mens was zich overigens wel degelijk bewust van de dood. Hij geloofde dat de mens afdaalde naar de zgn. onderwereld als hij stierf. Dit wordt in het Hebreeuws de sjë'ool genoemd en wordt door de oude Statenvertaling vertaald met Helle. Dit is echter niet te verwar-

ren met ons verstaan van hel. De sjé'ool is het schimmenverblijf van de mens. Je bent er slechts een schaduw van wat je was op aarde. De Bijbelse mens was dus een mens van het hier en nu. Want slechts op aarde kun je voor het aangezicht van God komen en jezelf in de spotlights zetten en laten zien wie je bent. Uiteindelijk gaat dus iedereen naar de sjé'ool, goeden en slechten, maar daar is noch vreugde noch pijn. Het is een verblijf onder de aarde waar God niet meer gelooft kan worden.

Dit is overigens nog lang niet alles, want de eschatologie van de Joden was natuurlijk veel uitgebreider en complexer dan ik hier in amper een a4'tje kan opschrijven. Wel is het interessant nog te vertellen over het Hebreeuwse woord oo'laam, wat zoveel betekent als ordening of eeuwigheid. De oude Joden geloofden heel sterk in de

...het komende waarin
alles anders zal zijn...

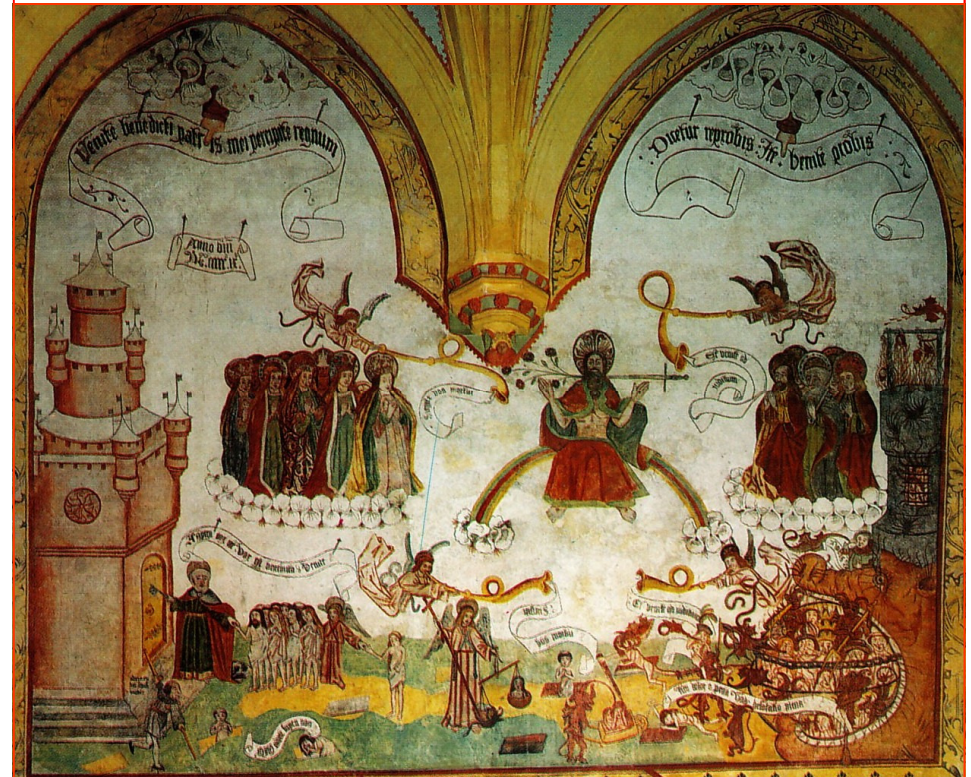
verlossing. Het gaat in de Bijbel niet alleen over de huidige ordening of eeuwigheid, maar het gaat ook heel sterk om het komende waarin alles anders zal zijn. Talloze Bijbelverzen in het Oude Testa-

ment gaan hierover en het hele Oude Testament is doordrenkt van die verlossingsgedachte. Toch mooi om te eindigen met die positieve gedachte van verlossing! Je kunt dus rustig zeggen dat het denken over de dood door de Bijbelse mens een heel hoopvol en verwachtingsvol denken is.

Thomas Kuipers

Paus Benedictus zei onlangs nog over het christelijke geloof in de verrijzenis het volgende: Christus is verrezen uit de doden! Dat is het fundament van ons geloof. De liturgische viering van Christus' dood en verrijzenis is niet alleen een simpel herdenken van deze gebeurtenis, maar is het actualiseren van het mysterie in het leven van elke christen. Het geloof in de verrezen Christus verandert ons bestaan en bewerkt een voortdurende verrijzenis, zoals Paulus zegt: *Eens waart gij duisternis, nu zijt gij licht door uw gemeenschap met de Heer. Leeft dan ook als kinderen van het licht, en de vrucht van het licht kan alleen maar zijn: goedheid, gerechtigheid en waarheid* (Ef. 5,8 - 9).

Het Laatste Oordeel

We staan in de Sint-Genovevakerk te Zepperen, België, en kijken naar een wandschildering van het Laatste Oordeel. Daarop duiden ook de zwevende engeltjes met trompetten: zij wekken de doden ten leven. Enigszins rechts van het midden zien we Christus. Als koning van hemel en aarde troont Hij op de regenboog die aan weerszijden steunt op wolkjes. We mogen dus even in de hemel kijken. Links en rechts van Christus mannen en vrouwen naar Hem toegewend in gebedshouding. Ze hebben heiligenkransjes rond hun hoofd. Ook zij staan op wolkjes en delen in zijn

heerlijkheid. Ter hoogte van Christus' hals een zwaard en een lelietak. Het zwaard aan zijn linkerkant, boven degenen die diep daaronder worden meegevoerd naar de muil van een monster, waar duiveltjes in kettingen gevangen mensen naar binnen drijven. Op de kop van de draak zien we een toren; achter een getralied venster mensen in vlammen. Zo stelde men zich de hel voor. De plek waar mensen akelig aan hun eind kwamen.

Daar tegenover, min of meer onder de lelie, een andere toren met een nauwe, goudkleurige poort. Er staat

een groepje mensen voor begeleid door een engel. Petrus staat klaar om met zijn sleutel die nauwe poort voor ze te openen. Tussen die twee groepen in de aartsengel Michaël die in zijn weegschaal de zielen weegt om te beoordelen of ze naar de hemel dan wel naar de hel zullen worden verwezen. Hoog boven de uitverkorenen steekt een hand uit de wolken met een spreuklint. In het Latijn staat er te lezen: 'Komt, gezegenden van mijn Vader in het Rijk dat voor u is gereed gemaakt.' Zo lezen we op het spreuklint hoog boven de verdoemden: 'Gaat heen, onrechtvaardigen. Komt rechtvaardigen.' Dat zijn citaten uit een verhaal dat Jezus vertelt in het evangelie (Matteus 25,31-46): 'Wanneer de Mensenzoon komt in zijn heerlijkheid en vergezeld van alle engelen, dan zal Hij plaats nemen op zijn troon van glorie. Alle volken zullen voor Hem bijeengebracht worden en Hij zal ze in twee groepen scheiden, zoals de herder een scheiding maakt tussen schapen en bokken. De schapen zal Hij plaatsen aan zijn rechterhand, maar de bokken aan zijn linker. Dan zal de Koning tot die aan zijn rechterhand zeggen: Komt, gezegenden van mijn Vader, en ontvangt het Rijk dat voor u gereed is vanaf de grondvesting der wereld. Want Ik had honger en gij hebt Mij te eten gegeven. Ik had dorst en gij hebt Mij te drinken gegeven. Ik was vreemdeling en gij hebt Mij opgenomen, Ik was naakt en gij hebt Mij gekleed, Ik was ziek en gij hebt Mij bezocht, Ik was in de gevangenis en gij hebt Mij bezocht. Dan zullen de rechtvaardigen Hem antwoorden en zeggen: Heer, wanneer hebben wij U hongerig gezien en U te

eten gegeven, of dorstig en U te drinken gegeven? En wanneer zagen wij U als vreemdeling en hebben U opgenomen, of naakt en hebben U gekleed? En wanneer zagen we U ziek of in de gevangenis en zijn U komen bezoeken? De Koning zal hun ten antwoord geven: Voorwaar, Ik zeg u: al wat gij gedaan hebt voor een dezer geringsten van mijn broeders hebt gij voor Mij gedaan. En tot die aan zijn linkerhand zal Hij dan zeggen: Gaat weg van Mij, vervloekten, in het eeuwig vuur dat bereid is voor de duivel en zijn trawanten. [-] Want al wat gij niet voor een van deze geringsten hebt gedaan, hebt gij ook voor Mij niet gedaan. En dezen zullen heengaan naar de eeuwige straf, maar de rechtvaardigen naar het eeuwige leven.'

In de middeleeuwen waren dergelijke afbeeldingen bijzonder populair. Denken we maar aan de tympanen boven de ingang van talloze middeleeuwse kerken in Europa: wie de kerk binnenging werd herinnerd aan het Laatste Oordeel. Maar wat kunnen wij er nog mee? Waren dergelijke voorstellingen niet vooral bedoeld om de gelovigen klein te houden en bang te maken? En zo wensen wij vandaag de dag immers niet meer te geloven. Jezus wilde zijn mensen niet bang maken. Hij wilde ze aansporen het goede te kiezen. Hij geeft antwoord op de vraag wie er gered worden. Op de achtergrond klinkt de vraag: 'En zal ik daar dan bijhoren?' Daarop is Jezus' antwoord: 'Wie nu gerechtigheid doet, zal straks gered worden. Als je gerechtigheid doet, loopt het goed met je af.'

Dat is geen dreigement, maar een aansporing in de vorm van een constatering. Juist zoals een docent voor de klas tegen een leerling kan zeggen: 'Als je niet werkt, ga je niet over.' Dat is geen dreigement, maar een aansporing in de vorm van een nuchtere constatering. De docent dreigt niet, nee, hij of zij laat op basis van ervaring zien wat straks de gevolgen zijn van je handelwijze nu. Trek je conclusie. Handel nu zo, dat

je straks goed terecht komt. Dat geldt voor Jezus ook. Als goede leraar is Hij bezorgd en geeft op basis daarvan zijn advies. Ik neem de tijd om na te gaan wie mij al eens goed hebben gedaan. Die staan op de afbeelding te midden van de uitverkorenen. En ik?

